

ת"פ 24184/08/20 - מדינת ישראל נגד מוחמד עבסייה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 24184-08-20 מדינת ישראל נ' עבסייה

בפני בעניין:	כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא המאשימה	מדינת ישראל באמצעות עו"ד הדס עמיר
נגד הנאשם		מוחמד עבסייה באמצעות עו"ד מרואן ג'ראסי

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בשנית, בעבירת שימוש במסמך מזויף בנסיבות מחמירות.

הנאשם הוא בעל רישיון נהיגה בדרגה B, לרכב שמשקלו עד שלושה וחצי טון ועד שמונה נוסעים.

במועד לא ידוע רכש הנאשם מאדם שהותו אינה ידועה, רישיון נהיגה ישראלי מזויף, תמורת 1,000 ₪. הרישיון המזויף נשא את תמונתו ופרטיו של הנאשם ונכתב בו כי הנאשם מחזיק, משנת 2017, גם ברישיון נהיגה בדרגות c1 (רישיון לרכב משא עד 12 טון) ו-D3 (רישיון לרכב נוסעים- אוטובוס זעיר פרטי).

בחודש מרץ 2019 החל הנאשם לעבוד בחברת הסעות. במסגרת עבודתו נהג הנאשם גם על רכב מסוג מיניבוס, ללא רישיון לנהוג ברכב מסוג זה.

ביום 29.7.19 סמוך לשעה 11:00, נהג הנאשם ברכב מסחרי בדרך חברון ירושלים, שנהיגה בו מחייבת רישיון בדרגה D1. הנאשם מסר לשוטר את הרישיון המזויף כדי ליצור מצג שווא שלפיו הוא רשאי לנהוג ברכב. לאחר בדיקה במסוף גילה השוטר כי מדובר ברישיון מזויף.

2. הצדדים הציגו הסדר דיוני שלפיו כתב האישום תוקן בשנית, הנאשם הודה במיוחס לו והורשע. לא נערך הסדר לעניין העונש, אך הוסכם על הגשת תסקיר שירות מבחן.

3. תסקיר שירות מבחן מיום 10.2.22 מלמד כי הנאשם כבן 31, נשוי ואב לשני פעוטות, עובד כחשמלאי וכמאמן כושר. הנאשם בוגר 12 שנות לימוד ותעודת הסמכה בתחום החשמל. לאחר סיום לימודיו השתלב הנאשם בעבודות מזדמנות בתחום החשמל, ולפני מספר שנים החל במקביל לעבוד כמאמן כושר באופן מזדמן ללא הכשרה. עקב דוחק כלכלי החל הנאשם לעבוד גם כנהג הסעות.

לנאשם קשר טוב עם בני משפחת מוצאו. הוא נישא בשנת 2016 ותיאר קשר זוגי טוב. אשתו שוהה בישראל באישור זמני, ולדבריו, היותה חסרת מעמד קבוע מהווה מקור לעומס על הקשר הזוגי ועל כלכלת המשפחה.

לנאשם אין הרשעות קודמות. הוא לוקח אחריות על העבירה שביצע, מביע חרטה על מעשיו ומגלה הבנה להשלכותיהם. הנאשם תיאר כי בתקופה שקדמה לעבירה, החל לעבוד באופן מזדמן כנהג הסעות, התפתה להרוויח סכומי כסף גדולים יותר באמצעות נהיגה על רכב גדול יותר ולכן החליט לרכוש רישיון מזויף. להערכת שירות המבחן, מעשה העבירה חריג להתנהלותו של הנאשם. שירות המבחן התרשם כי הנאשם נמצא בשלב גיבוש זהותו האישית והחברתית, וכי במצבים שבהם חווה דוחק, תסכול או לחץ, עלול להיכנע ללחצי החברה ולפעול באופן אימפולסיבי, ללא חשיבה על השלכות מעשיו. כן התרשם שירות המבחן כי לנאשם כעס מופנם כלפי מערכת האכיפה הישראלית, בשל הקושי להסדיר את מעמדה של אשתו, ולכן עלול לזלזל בחוקי המדינה. עם זאת, ההערכה היא כי מדובר באדם בעל מערכת ערכים נורמטיבית בבסיסה, המתפקד בתחומי התעסוקה והמשפחה, שהביע חרטה על מעשיו והראה מוטיבציה לשיקום חייו. שירות המבחן תיאר כי התלבט ביחס להמלצתו, לנוכח חומרת העבירה, אולם בסופו של יום מצא ליתן המלצה שיקומית והמליץ לגזור על הנאשם 160 שעות שירות לתועלת הציבור.

4. המאשימה ביקשה לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם שבין מאסר קצר בעבודות שירות לשנת מאסר בפועל, וביקשה לגזור על הנאשם עונש של חמישה חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס ופסילה, המצוי, לשיטתה, בתחתית מתחם העונש ההולם. המאשימה הדגישה בטיעוניה את הערכים המוגנים באמצעות העבירה, את הסיכון לציבור שגרמו מעשיו של הנאשם, את הרשעותיו התעבורתיות הקודמות של הנאשם, את הצורך בהרתעת הרבים ואת מאפייניו האישיותיים של הנאשם, העלולים להוות סיכון להתנהגות פורצת גבולות נוספת. המאשימה תמכה עמדתה בפסיקה.

5. ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן וטען כי לנאשם נגרם עינוי דין עקב העמדתו לדין פעמיים בגין אותו מעשה, שכן הוא נשפט גם בבית משפט לתעבורה בגין עבירת התעבורה שביצע במועד שבו נעצר. ב"כ הנאשם הדגיש את נטילת האחריות המהירה והמוחלטת של הנאשם על מעשיו, את חרטתו ואת היותו איש משפחה מתפקד.

6. הנאשם לא ביקש להוסיף דבר.

7. לאחר שמיעת הטיעונים לעונש הוריתי לממונה על עבודות השירות להגיש חוות דעתו בעניינו של הנאשם. חוות הדעת מיום 22.5.22 מלמדת כי הנאשם כשיר לרצות עונש זה.

מתחם העונש ההולם

8. הערכים המוגנים באמצעות עבירת השימוש במסמך מזויף הם שמירה על הרצון החופשי של אדם ויכולתו לבצע פעולות ולכלכל את ענייניו על בסיס מידע אמיתי. ההגנה על ערכים אלה חשובה במיוחד כאשר מדובר בשימוש במסמכים מזויפים הנחזים להיות מסמכים רשמיים של המדינה, ובפרט מסמכים המעניקים רישיון לביצוע פעולות שהן מסוכנות מטבען כגון נהיגה ברכב. בהיבט זה ביצוע העבירה פגע גם בשלטון החוק ובמעמדם של מסמכים

רשמיים.

9. העבירה שביצע הנאשם תוכננה מראש ודרשה התארגנות מוקדמת, ובכלל זה איתור האדם שממנו נרכש הרישיון המזויף, הזמנתו של הרישיון, קבלתו וביצוע התשלום עבורו. מדובר, אם כן, במעשה פלילי שנעשה לאחר מחשבה ומתוך הבנה מוחלטת של טיב המעשה והשלכותיו.

10. המניע שהוביל את הנאשם לבצע את העבירה הוא, לכאורה, מניע חיובי - רצון להשיא את השתכרותו ולהגדיל את פרנסת משפחתו. עם זאת, אין בכך כדי לצמצם את הסיכון שיצרו מעשיו, כפי שיתואר בהמשך.

11. כתב האישום המתוקן בשנית אינו מפרט מתי קיבל הנאשם לידיו את הרישיון המזויף, ואולם הוא השתמש בו, לכל הפחות, במשך תקופה של כארבעה חודשים לצורך עבודתו כנהג הסעות, והסיע ברכבו אינספור אנשים, שהוא סיכן את חייהם מבלי שידעו על כך.

12. מעשיו של הנאשם יצרו סיכון של ממש. נהיגה ברכב הסעות או משא על ידי מי שלא הוכשר לבצע פעילות זו ומי שכישוריו לפעולות אלה לא נבדקו ואושרו על ידי הרשות המוסמכת, עשויה לסכן את חייהם וגופם של עוברי הדרך התמימים. הסיכון הוא גדול יותר מאשר נהיגה על רכב פרטי ללא רישיון, הן בשל גודלם של כלי רכב משא והסעות, שפגיעתם במקרה של תאונה, קשה יותר והם מחייבים שליטה טובה יותר, הן בשל העובדה שרכבי ההסעות מכילים כמות גדולה יותר של נוסעים, שעלולים להיפגע כתוצאה מנהיגה של מי שלא הוכשר לנהיגה ברכב כזה. עם זאת שקלתי את העובדה כי לנאשם הכשרה בסיסית בנהיגה, שהיה בה כדי לצמצם במידת מה את הסיכון שנשקף ממעשיו. למרבה המזל, במקרה דנן סיכון זה לא התממש והנאשם לא פגע באיש.

13. הצגת הרישיון המזויף לשוטר הייתה עשויה לאפשר לנאשם להמשיך ולהסיע נוסעים ללא רישיון וללא הכשרה מתאימה וכן לנהוג ברכב משא. אלמלא בדק השוטר את הרישיון במסוף, דבר הזיוף לא היה נודע, והנאשם היה מוסיף לעשות שימוש ברישיון המזויף ולסכן את הציבור.

14. עיון בפסיקה מלמד כי בגין מעשים דומים במהותם, הוטלו עונשים שכללו רכיב מרכזי של מאסר בפועל או בעבודות שירות. ראו למשל רע"פ 4692/15 אליהו נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו 15.7.15); רע"פ 7047/13 אליאב נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו 20.10.13); עפ"ג (י-ם) 38645-01-19 **ברקאת נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 1.5.19); ת"פ (י-ם) 34537-08-20 **מדינת ישראל נ' חסונה** (פורסם בנבו 11.7.21) ופסק הדין בערעור עליו - עפ"ג 5914-09-21 **חסונה נ' מדינת ישראל** (לא פורסם 19.1.22); ת"פ (ב"ש) 40441-05-18 **מדינת ישראל נ' סלאימה** (פורסם בנבו 27.11.19) והפסיקה הנזכרת שם.

15. לנוכח האמור לעיל מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא בין מאסר קצר בעבודות שירות לתשעה חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה וקנס.

העונש המתאים לנאשם

16. הנאשם כבן 31 ואין לו הרשעות פליליות קודמות.

17. עם זאת, חרף גילו הצעיר, לחובתו של הנאשם לא מעט הרשעות קודמות בתחום התעבורתי, ומתוך 14 הרשעותיו התעבורתיות הקודמות, יש גם הרשעות בעבירות מסכנות כגון עבירות מהירות או שימוש בטלפון נייד. עברו התעבורתי של הנאשם מלמד על קלות הראש שלו ביחס לשימוש ברכב ועל כישלון ההרתעה של ענישה קודמת.

18. שקלתי לזכות הנאשם את הודאתו במיוחס לו, אשר חסכה את הצורך בשמיעת ראיות. עם זאת קשה להתייחס לטענה בדבר חיסכון בזמן שיפוטי, שכן הדיונים נדחו שוב ושוב בשל טענות שונות ומשונות של הנאשם (ובכלל זה טענתו ביום 11.1.21 כי הוא מצוי בבידוד חודשיים בלבד לאחר שנטען כי הוא חלה בקורונה, כשבתווח הנאשם הבריא ואף נכח בדיון בבית המשפט). לאורך הדיונים אף נדרש בית המשפט לצו הבאה כדי לכפות את התייצבותו של הנאשם בבית המשפט, ואחד הדיונים אף נדחה בשל כך שהנאשם לא התייצב לפגישות שנקבעו לו בשירות המבחן, וניתנה לו הזדמנות נוספת להסיר מחדל זה.

19. שקלתי לקולא את קבלת האחריות של הנאשם על מעשיו והחרטה שהביע עליהם. הכרה בפסול של המעשים מהווה גורם המפחית סיכון להישנותם, ואולם בהקשר זה יש לשקול גם את מאפייניו האישיותיים של הנאשם כפי שתוארו על ידי שירות המבחן, נטייתו לפעול באימפולסיביות במצבי דחק מבלי מחשבה על השלכות מעשיו, וטינה מסוימת שיש בלבו כלפי רשויות האכיפה בישראל, שיש בהם כדי להוות גורם מגביר סיכון.

20. בגין עבירת התעבורה שביצע הנאשם באירוע נושא כתב האישום- נהיגה ללא רישיון מתאים לרכב שבו נהג- הנאשם הועמד לדין גם בבית משפט לתעבורה, ונדון, במסגרת הסדר טיעון שכלל גם הסכמה על העונש, לעונשי קנס, פסילה על תנאי וחתימה על התחייבות להימנע מעבירה. אמת, העובדה שמעשיו של הנאשם באותו אירוע פוצלו לשני כתבי אישום נפרדים, והעובדה שהנאשם עמד פעמיים לדין בגין אותה מסכת עובדתית, אף אם בעבירות שונות שגילמו מעשיו, היא עיניו דין לנאשם. מן הראוי כי התנהלותה של המאשימה תהיה הרמונית ומתואמת. יתכנו מקרים שבהם התנהלות מסוג זה של המאשימה תקים אף הגנה מן הצדק שתצדיק חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם, ובמקרי קיצון אף ביטול של כתב האישום. עם זאת, במקרה דנן לא סברתי שהפגיעה בנאשם לנוכח הפיצול היא כזו המצדיקה חריגה ממתחם העונש ההולם, בשים לב לעובדה כי בבית המשפט לתעבורה הוא נדון במסגרת הסדר טיעון שכלל עונש מוסכם, אשר בית המשפט לתעבורה סבר כי הוא סביר ומאוזן. בנוסף סברתי כי חומרת מעשיו של הנאשם ומידת הסיכון שיצר מהווים משקל נגד שאינו מצדיק חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם גם לנוכח עינוי הדין שנגרם לו בשל פיצול כתבי האישום. על אף האמור, פיצול כתבי האישום מצדיק הקלה משמעותית עם הנאשם.

21. המאשימה ביקשה לגזור על הנאשם, בין היתר, פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה. הנאשם הורשע בביצוע עבירה לפי חוק העונשין, ודרכי הענישה שבהן ניתן לנהוג בו הן אלה שנקבעו בחוק העונשין. עונש של פסילה

מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה אינו נמנה על דרכי ענישה אלה (מלבד בעבירה לפי סימן ה' לפרק י"א לחוק, שהנאשם לא הואשם בביצועה) ועל כן לא ניתן לגזור פסילה במקרה דנן. מעבר לדרוש אוסיף כי אף אם בית המשפט היה מוסמך לגזור עונש פסילה מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה בגין הרשעה בעבירה שבביצועה הורשע הנאשם לא היה מקום לעשות כן במקרה דנן, שכן המאשימה גילתה את עמדתה במסגרת הסדר הטיעון שערכה עם הנאשם בבית המשפט לתעבורה, כי במקרה דנן ניתן היה להסתפק בפסילה על תנאי בלבד. מטעם זה אף לא מצאתי להטיל על הנאשם קנס נוסף מעבר לקנס שגזר עליו בבית המשפט לתעבורה, זאת הגם שככלל, משעה שהעבירה בוצעה מתוך רצון להרוויח רווחים כספיים, ראוי היה לגזור גם עונש בעל היבט כלכלי.

22. שקלתי את העובדה כי הנאשם הוא אדם בעל מערכת ערכים נורמטיבית בבסיסה, המתפקד במישורי חייו השונים, איש משפחה האוהב את משפחתו ודואג לה. שקלתי את ההשפעה שעלולה להיות לגזירת עונש בתוך מתחם העונש ההולם על משפחתו של הנאשם, שהוא מפרנס יחיד שלה, לנוכח מעמדה של אשתו בארץ, אשר אינו מאפשר לה לצאת לעבוד. ללא ספק, גזירת עונש בתוך המתחם תפגע בפרנסת משפחתו של הנאשם, ואולם ככל ששיקול זה מצדיק הקלה משמעותית עם הנאשם, אין הוא מצדיק, גם בהצטרפו ליתר הנסיבות המקלות האחרות, חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם.

23. לנוכח האמור לעיל, יש לגזור על הנאשם עונש המצוי בתחתית מתחם העונש ההולם.

24. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 45 ימים מאסר שירוצו בעבודות שירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 19.9.22 בשעה 8:00 במפקדת מחוז דרום של שירות בתי הסוהר.

ב. ארבעה חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים מהיום, שלא יעבור עבירה לפי סעיף 415, או 418 או 420 לחוק העונשין התשל"ז-1977.

25. המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

26. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, א' סיוון תשפ"ב, 31 מאי 2022, במעמד הצדדים.